

Παλιός Της Αειόπειρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'
ΕΤΟΣ 7ο

ΜΑΡΤΙΟΣ 1979

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 79

Έκδοτης - Διευθυντής: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΓΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ξενητεμένοι Ήπειρώτες.
Έμφυσησατε στα παιδιά σας συνείδηση ήπειρωτική.
Είναι ιστορική ανάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1901 - 1979: Έβδομηντα οκτώ χρόνια φιλανθρω-
πική, πατριωτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα

Το Σάββατο 24 Φεβρουαρίου με-
τέθετο στο χωριό κλιμάκιο του Δ. Σ.
για ενημέρωσή του στα θέματα που
απασχολούν το χωριό και προγραμ-
ματισμό των έργων που πρέπει να
γίνουν κατά το 1979.

Την άλλη ημέρα (Κυριακή) ο πρό-
εδρος και ο Γεν. Γραμματέας της
'Αδελφότητας μαζί με τον πρόεδρο
της Κοινότητας και με άλλους μόνι-
μους κατοίκους του χωριού επισκε-
ψθηκαν και εξέτασαν επί τόπου τα
υπό κατασκευή έργα. Τελικά άπε-
φάσαν όπως τελειώσει το έργο του
'Οστεοφυλάκιου, επισκευασθεί ο
δρόμος Μπουλιάνια - Μαχαλά, κα-
τασκευασθεί καινούργια βρύση, στο
Χαλίκι, τσιμεντοστρωθεί η στροφή
στο 'Ηρώ, αντικατασταθούν τα
παράβαρα στο σχολείο κλπ.

Την επομένη ημέρα (Δευτέρα) το
κλιμάκιο με τον Πρόεδρο της Κοι-
νότητας κ. Βασ. Παππά επισκέφθη τις
αρχονίες υπηρεσίες της Νομαρχίας
'Ιωαννίνων, προκειμένου να ενημε-
ρωθούν για το έργο υδρεύσεως του
χωριού και να ζητήσουν την άμεση
πρώτηση αυτού. 'Από όλους έλα-
σαν την διαβεβαίωση ότι το έργο θα
τελειώσει το 1979, όπως οφείπει. 'Ε-
παινήθη δε από τους αρμοδίους ότι
και τα χρήματα που έχουν εγκριθεί
αν δεν φθάσουν, θα γίνει υπέρβαση,
προκειμένου το έργο να τελειώσει έ-
πικαι.

Στη συνέχεια μετέβησαν στην αρ-
μόδια υπάλληλη και εξέτασαν το
θέμα της οικοπεδοποιήσεως Κοινοτι-
κής εκτάσεως. Τους επληροφόρησε
οι έδωθη εντολή από τον κ. Νομάρ-
χη να γίνει η οικοπεδοποίηση. 'Ε-
χει εκδοθεί και σχετική απόφαση της
Κοινότητας. Κατόπιν αυτού το Δ.Σ.
σε συνεργασία με την Κοινότητα θα
προωθήσει το θέμα για την οριστική
λήση του.

Η άνοδος του κλιμακίου στο χω-
ριό και στα 'Ιωάννινα ήταν καρπο-
φόρος, η υποδοχή δέ, που του έπι-
φυλάχθηκε από την Κοινότητα και
τους χωριανούς, εγκάρδια.

Το Δ. Σ. χαιρετά για την καλή
αυτή συνεργασία και εύχεται την
Κοινότητα και τους χωριανούς.

● Το βράδυ της 3ης Μαρτίου έ-
γινε η χοροεπιδείξις της 'Αδελφότη-
τάς μας στο κέντρο 'ΑΛΣΟΣ. 'Ηταν
μία εκδήλωση επιτυχημένη
με άδρια προσέλευση, είχε δέ και
την ανάλογη οικονομική απόδοση
για την 'Αδελφότητα.

Η εμφάνιση δύο χορευτικών όμι-
λων, ενός από νεάνιδες της 'Αετοπέ-
τρας με γνώσεις ήπειρωτικής ένδυ-
μασίας και του γνωστού πλέον παι-

δικού όμιλου από 10 κοριτσάκια,
πλαισιωμένα από 8 αγοράκια ντυ-
μένα τσολιαδίστικα, έδωσε 'Αετοπέ-
τρίτικο χρώμα, συγκίνησε τις καρ-
διές και άναψε το κέφι για χορό.

Το γνωστό ζεύγος τραγουδιστών
Παναγ. και Παγώνα 'Αθανασίου ή-
ταν η εύχρηστη έκπληξη και ικανο-
ποίηση.

Το Δ. Σ. τους εύχαισται.

Σαν Δ. Σ. είμαστε υποχρεωμένοι
να εύχαιριστήσουμε όλους αυτούς που
μας βοήθησαν να θγάλουμε πέρα
την πραγματοποίηση αυτής της χο-
ρευτικής ομάδας.

Ιδιαίτερα εύχαιριστούμε τους:

α) 'Αφύς Θ. Τσαμπούρη, και
τον κ. Γεώργ. Π. Μηλιώνη που
προσέφεραν για άλλη μία φορά τα
μεγαλύτερα σε αξία δώρα της λα-
χειοφόρου αγοράς.

β) Την 'Αδελφότητα Μαρμαριω-
τών, τους 'Αφύς Πέτρον και 'Αν.
Νούση, τους 'Αφύς Ν. Ζέκη και
τον κ. Παν. Μ. Παππά που προσέ-
φεραν μεγάλης αξίας δώρα της λα-
χειοφόρου αγοράς.

γ) Τον κ. Σωτήριον Θεμελίν που
φρόντισε να συγκεντρώσει αρκετά
δώρα, μεγάλης αξίας για τη λαχειο-
φόρο αγορά.

Το Δ. Σ. εύχαισται τις 'Αετοπέ-
τρίτισσες νεάνιδες, που συγκρότη-
σαν τον χορευτικό όμιλο της 'Αδελ-
φότητάς μας, για την ανταπόκρισή
τους στην πρόσκλησή
του και την προσφορά τους στη διά-
θεση των λαχών.

● Στις 18 Φεβρουαρίου ο παιδι-
κός όμιλος εμφανίστηκε στο χορό
της 'Αδελφότητας Μανωλιάσας στην
'Ποσειδάειο Στέγη' στην Νίκαια και
έδωσε άριστες εντυπώσεις.

● Στις 18 - 3 - 79 έγινε η Γε-
νική Συνέλευση της 'Αδελφότητάς
μας, για τον προϋπολογισμό και
την έκδοση της 'Εξελεγκτικής 'Επι-
τροπής.

'Εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός, που
κατάρτισε το Δ. Σ. και σαν έξελε-
γκτική επιτροπή εκλεγόταν ο κ. κ.
Γρηγόρ. Τσαμπούρης, 'Ανδρέας Μά-
νος και Σπύρος Τσαμπούρης.

Το Δ. Σ. εύχαισται τα μέλη και
για την έγκριση του προϋπολογι-
σμού και για την ατμόσφαιρα που
επεκράτησε κατά τη Συνέλευση.

● Η έκδρομη για το Πάσχα στο
χωριό δα γίνεται και φέτος όπως κάθε
χρόνο. Πολύ σύντομα θα σας σταλε
άνακοίνωση για περισσότερες λε-
πτομέρειες.

'Ελάτε λοιπόν να περάσουμε όλοι
(Συνέχεια στην σελ. 3)

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΚΑΤΩ ΛΑΒΔΑΝΗΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Το Σάββατο 28 'Απριλίου και από ώρα 9 μ.μ.
μέχρι πρωίας θα γίνει ο χορός της 'Αδελφότη-
τάς μας στο κέντρο 'ΑΛΣΟΣ στο Πεδίον του 'Αρεως.

Το Διοικ. Συμβούλιον της 'Αδελφότητος καλε-
εί τους Λαβδανίτες με τους φίλους τους και τους φίλους
των γειτονικών 'Αδελφότητων να τους τιμήσουν.

Πληροφορίες: Παύλος 'Αλεξίου τηλ. 3627.913,
Χριστόφορος Ντούρας τηλ. 6812.283, Κωνσ. νος Σκέρ-
λος τηλ. 5984.130.

Το Δ. Σ. της 'Αδελφότητος

ΕΠΙ ΤΗ 158 ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Τίποτε δεν έμπόδισε την όρμη των 'Ελλήνων δια την από-
κτησιν της ελευθερίας τους.

Ούτε στρατοί, ούτε όπλα και θηριωδία των έχθρων, ούτε ο με-
γάλος έχθρος ή διχόνοια και το μίσος μεταξύ τους, έστάθηκαν ίνα
να νά ανακόψουν την θυσία της 'Ελληνικής ψυχής δια την ελευ-
θερίαν.

Την όρμήν και την θυσία αυτήν έναρχνόμει με τα λόγια
του ο Γέρο Κολκοτρώνης όταν απευθύνθηκε εις τον 'Ιμπραήμ Πα-
σά, τον μεγάλο του έχθρον.

«Όχι τα κλαριά να μας κόψης, όχι τα δέντρα, όχι τα σπείρια
που μας έκαψες μόνο πέτρα, πάνω στην πέτρα να μνη μείνι, έμεις
δεν προσκυνάμε. Τι τα δέντρα μας αν κόψης και τα κάψης, τη γη
δεν θέλει τη σηκώσης και ή 'Ιδια γη που τα έθρεψε αυτή ή 'Ιδια
γής μένει δική μας και τα ματαχάνει.

Μόνον ένας 'Ελληνας να μείνι πάντα θα πολεμάμε και μνη
ελπίζεις πως τη γη μας θα την κάνης δική σου. Βγάλετο από το
νού σου».

Τέτοια αισθήματα ήτο κλεισμένα μέσα εις τον κάθε 'Ελληνα
τότε, το 1821, και θριαμβεύσαμε.

Το 'Ιδιο θα γίνει και τώρα αν χρειασθή.

Ιερές ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΑΠΩΝΗΣ.

ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

ΔΙΠΤΥΧΟ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

Γράφει ο συγγραφέας Φάνης Μούλιος

Τα λόγης μπαλέτα παρσείναι
αυτή την είδα. Ουμμάει όμως πως
μια τέτοια είχε φέρει ή μάνα μου
απ' το 1933 στο πατρικό μου. Εί-
τους αλλά δεν ξεγελούν το έμπειρο
μάτι. Τα φωνητά πηδήματα, δέ ση-
μαίνουν κατ' ανάγκη λεβεντιά. Τον
ασίκη τον βλέπεις και στους «κλε-
φτες» αλλά τον όσφραίνεσαι και
στον Παγωνισμό!...

«Ας είναι βέβαιη ή δασκάλα των
μικρών χορευτών πως κάθε φορά που
οι σημερινοί της μαθηταί θα μπαί-
νουν στο χορό θα την θυμούνται.
Κι' άκόμα πως πέρα απ' τη δική
της ύστεροφημία θάχει προσφέρει
κάτι πολύ πιο πολύτιμο απ' ότι φά-
νεται. 'Εθνική συνείδηση και ήθος
πράγμα λίγο σπάνιο για ντισκοτέκ...

«Υστερα είναι κι' ή «καρδέλα».
Δεν ξέρω ποιός ήταν ο τυχερός κι'

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Γράφει ο κ. Γρηγόριος Μ. Μηλιώνης

ΜΟΣΙΑΒΑΤΙΚΑ: (Μοσιαβάτι-
κη). Με το τοπωνύμιο αυτό θα έ-
κταθώ περαιτέρω. Κατ' αρχήν
πρόκειται περί θέσεως που εύρισκον
ται χωράφια των Μαναιών στον
«κάμπο» της 'Αετοπέτρας (Παραπο-
τάμιος μικροκοιλιάς) προς τα όρια
περίπου της Κοινότητας Βρυσούλας
(Τσαρακλιμάνιου). 'Ωνομάσθη ά-
σφαλώς από κάποιον Μόσαβο, πά-
λαι ποτέ Ιδιοκτήτου 'Ισως και τού-
του έκ χαμένου «σογιού», της 'Αε-
τοπέτρας ή τέλος πάντων του χω-
ριού, πως έλέγετο, του καιρού έ-
κείνου. 'Ο αείμνηστος Γεώργιος 'Α-
ποστόλου Μάνος, διδάσκαλος και
ταπτη των 'Αφών Μάνου (του
Στρατηγού μας κλπ.) μου έλεγε «ό-
τι έμεις οι Μαναίοι πρότερον λεγό-
μεθα Μοσταβάτες» το ταύτιζε με
την όνομασία των χωραφιών στα
Μοσιαβάτικα επειδή ήσαν Ιδιοκτη-
ται των Μαναιών. Πρέπει να πω-
ξω ότι τέτοιες συζητήσεις, γύρω
πλησθ από θέματα Ιστορίας άς
πούμε και λαογραφίας κάναμε πάν-
τοτε όταν συναντούσα στο χω-
ριό. 'Εγώ φυσικά δεν συμφώνησα
και του παρήρησα «όχι μπάρμπα
Γεώργη δεν συμφωνώ» όταν ήμουν
μικρός έβαζα αυτές και άκουγα δ-
ταν μιλούσαν γέροι ή γριές γύρω
από γενεαλογικά θέματα. «'Εσεις
οι Μαναίοι έστε Κομπάιοι».

'Εν όλίγοις του εξέθεσα πως έ-
χει το πράγμα και το παρεδέχθι.
'Εδώ πρέπει να όμολογήσω ότι ή-
το άριστος συνομιλητής, ταπεινό-
φρων και ποτέ Ισχυρογνώμων. Οι
Κομπάιοι σύμφωνα με την παρά-
δοση ήλθον στην Κοσιόλιανη δι' ά-
γνωστον αίτίαν από το χωριό
'Κοκκινόχωμα 'Ιωαννίνων που εύρί-
σκεται έναντι του χωριού Λευκοθέας
(πρώην 'Αραχωδίτσας). 'Η έλευσίς
των χρονικά δεν ένοπίζεται, πάν-
τως το «σοί» έλέγετο Κομπής και
ποτέ Κούμπης. 'Από τον κορμό αυ-
τό του δένδρου βλαστάνουν έτεροι
δύο κλάδοι. Οι Νουσαίοι (έκ του
Γιάννης - Γιαννούσης - Νούσης)
και οι Μαναίοι (έκ του 'Εμμανουήλ
— Μανώλης — Μάνος). Νυν ύ-
πάρχει Μάνος 'Εμμανουήλ. Δεν γνω-
ρίζω εάν τυχαίως έλαβε το όνομα ή
προς άνάμνησιν παλαιότερου. Αυτό
άπεδεικνύεται από 3 άναμφισβήτητα
άποδομεία. Πρώτον Μαναίοι -
Κομπάιοι και Νουσαίοι είχαν κτή-

ματα γειτονικά πράγματα που σημά-
νει ότι ήσαν άδερφομοίρια. Δεύτε-
ρον είχαν χειμάδι ή χειμάδια στην
ίδια θέση του χωριού, δηλαδή στην
«Πλάκα» περιοχής λόγκου Μπου-
λιάνας, και τούτο από συγγενικούς
δεσμούς και τρίτον: Στο χωριό κα-
τελάμβανον και καταλαμβάνουν μια
συνεχή οικοδομική έκταση χωρίς να
παρεμβάλλεται ανάμεσά της κτίσμα
άλλου σογιού. Οι Ζεκαίοι και οι
Μπουρεκαίοι προσκολληθήσαν φαί-
νεται αργότερα και κατέχουν οι μόν
πρώτοι το άκρον, του προς το λάκ-
κο του Ζέκη, μέρος οι δέ δεύτεροι
το άνω, προς 'Αγίαν Μαρίναν. Οι
Κολοδαίοι και Λαυρεντζαίοι εισήλ-
θον πλησίον και περί το μέσον της
οικοδομικής εκτάσεως, κατόπιν συ-
νάψεως συγγενείας έξ άγχιστείας.

'Ετσι λοιπόν, προς γνώσιν, οι
Μαναίοι δεν έχουν ούδεμία σχέση
με το Δερβιτζίαν της Βορείου 'Η-
πείρου. Στην μάχη που σκοτώθηκε
ο 'Γεωργάκης Νούσης Κουμπής (το
1854;) τραυματίστηκε και εις Μά-
νος όνοματι Εύάγγελος, γενναίος
(παλληκάρι) άνδρας κατά την παρά-
δοση. Οι Κομπάιοι ή Κομπήδες
και κατ' επέκτασιν και οι λοιποί
Μάνοι ήσαν και είναι έθρεις, δρα-
στήριοι, υπέρηφανοι, φιλοπρόδοι.
'Ησχολούντο και άσχολούνται με τα
κοινά και γενικά έπαιζον ήγετικόν
ρόλον στη μικρή κοινωμία του χω-
ριού. Είχον και έχουν κλίσιν προς
μάθησιν. Το επώνυμον Κομπής
συγκαταλέγεται στα επαγγελματικά
όνόματα, όπως λέμε π.Χ. Παπου-
τσής, Μπακιρτζής, Καλατζής, Βυ-
κετζής και Ο.Κ.Σ. Κάποιος φαίνε-
ται στο άπώτερο παρελθόν κατε-
σκεύαζε ή πλάλει κομβία (κουμ-
πία).

Σημεία: Την μαρτυρία για
το «σοί» Κομπή την όφειλω στην
Βαγγέλ - Κομπίνα γιαγιά (μα-
καρίτισσα) από μητέρα (Χριστί-
νας) του συχωριανού μας δικηγό-
ρου Δημητρίου Θ. Μάνου, που της
το διηγήθηκε ο άνδρας της Εύάγγε-
λος Κομπής (μακαρίτης κι' αυτός).

—Για τον τραυματισθέντα στη
μάχη μου το έειπε πριν 30ετίας του-
λάχιστον ο παππούς μου 'Ανδρέας
Κ. 'Εξαρχος όπως βέβαια και για
το Γεωργάκη Κομπή.

μας, αλλά στη μοίρα των λαών. Εί-
ναί κάποτε που δένεται κανένας τό-
σο πολύ μ' αυτά ώστε καταπνέει «φε-
τιχιστής». 'Όταν όμως κάποιος απ'
αυτά ντύονται, με ιδέες παίρνουν
τη μορφή συμβόλων. 'Ετσι που εί-
ναι ταυτισμένα με την ιδέα απο-
χτούν καθοριστικό ρόλο και για την
'Ιδια μας την ύπαρξη σαν λαού, σαν
έθνους. 'Η είδοποιός διαφορά που
λέμε.

Η «σημαία», ο σταυρός, άλλα
και το τσαρούχι, κι' ή βραχιμιά. 'Αν
μπορείτε κιβδηλώστε τη δραχμή ή
σκίστε τη σημαία!

Δεν είναι τόσο ο ποινικός νόμος
όσο ή περιφρόνησή μας που θα
σας κοστίζει.

«Χορός» λοιπόν απ' τους μικρούς
χορευτές της 'Αετοπέτρας και «καρ-
δέλα» απ' τους «Μαρμαριώτες».

Διπτυχο 'Εθνικής Αυτογνωσίας
απ' το διπλπτυχο της έθνικής μας
παράδοσης και κληρονομιάς.

ΦΑΝΗΣ ΜΟΥΛΙΟΣ

